

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:

C. S. Pacat

DARK RISE (DARK RISE #1)

Copyright © 2021 by Gatto Media Pty Ltd

First published 2021 by HarperCollins USA

Translation rights arranged by Adams Literary, USA

All Rights Reserved

Translation Copyright © 2022 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-04301-3



Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

K. S. PAKAT

USPON MRAKA

KNJIGA I

Prevela Jovana Palavestra

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2022.

Za Mendi,

Pitam se da li nam je obema bila potrebna sestra.

UVOD

London, 1821. godine

„Budi ga“, reče Džejms, na šta mornar okorelog lica odmah podiže drveno vedro koje je nosio i baci njegov sadržaj u lice čoveka koji je oklembesjen bio vezan ispred njih.

Voda ošamari Markusa, zapljusnuvši ga tako da se prenuo iz nesvesti i počeo da kašlje i bori se za vazduh.

Čak i isprebijan, u lancima, i s vodom koja se cedila s njega, Markus je odisao plemenitošću, poput galantnog viteza na izbledeloj tapiseriji. *To je ta arogancija Lučonoša*, pomisli Džejms. Zadržala se tu, kao i smrad reke, u utrobi teretnog broda Sajmona Krina, iako je Markus bio vezan lancima tako da nije mogao da se pomeri ni makac.

Tu dole, unutrašnjost broda podsećala je na utrobu kita izrezbarenu od drveta. Plafon beše nizak. Prozora nije bilo. Svetlo je dopiralo iz dva fenjera koja su mornari okačili kad su dovukli Markusa ovamo, pre možda jednog sata. Napolju je i dalje bio mrak, iako to Markus nikako nije mogao da zna.

Markus zatrepta vlažnim trepavicama. Pramenovi tamne kose cedili su mu se i upadali mu u oči. Nosio je otrcane ostatke livreje svoga reda, sa srebrnom zvezdom umazanom prljavštinom i krvlju.

Džejms je posmatrao kako u Markusovom pogledu narasta užas kada je shvatio da je još živ.

Znao je. Markus je znao šta će mu se dogoditi.

„Dakle, Sajmon Krin bio je u pravu za Lučonoše“, reče Džejms.

„Ubij me.“ Markusovo grlo škripalo je promuklo, kao da mu pogled na Džejmsa govori tačno šta se dešava. „Ubij me. Džejmse. Molim te. Ako si ikada išta osećao prema meni.“

Džejsms posla mornara pored sebe napolje i pričekavši dok ovaj nije otišao, sačeka dok ne bi drugog zvuka do škrife vode i drveta. Markus i on ostadoše sami.

Markusove ruke bile su lancima privezane iza leđa. Zbog njih je bio nezgrapno ispružen, ne mogavši da se ispravi i vrati ravnotežu. Debeli lanci čvrsto su ga vezivali za četiri teška gvozdena držača na brodu. Džejsmsov pogled pređe preko ogromnih, nepomičnih gvozdenih stega.

„Silni ti zaveti. Nikada, zapravo, i nisi živeo. Ne kaješ li se što nisi bio sa ženom? Ili s muškarcem?“

„Kao ti što si bio?“

„Te glasine“, reče Džejsms ravnim glasom, „nisu tačne.“

„Ako si ikada išta osećao prema ikome od nas...“

„Previše si zalutao od stada, Markuse.“

„*Preklinjem te*“, reče Markus.

Izgovorio je to kao da u svetu vlada kodeks časti, kao da je dovoljno da se obratite boljoj strani ljudske prirode pa da dobro prevlada.

Ta oholost zaglavila se Džejsmsu u grlu.

„Preklinji me onda. Preklinji me na kolenima da te ubijem. Učini to.“

Džejsms nije mislio da će Markus to učiniti, ali naravno da jeste – verovatno je bio oduševljen, na kolenima, velikomučenik, žrtva. Markus je zaštitnik, život je proveo poštujući zakletve i pravila, verujući u reči kao što su *plemenito, iskreno i dobro*.

Markus se nezgrapno pomeri, ne mogavši da održi ravnotežu bez ruku, i s ponižavajućom teškoćom uspe da pronađe novi položaj, spuštene glave, kolena raširenih na daskama broda.

„Molim te, Džejsmse. Molim te. Zarad onoga što je ostalo od Lučonoša.“

Džejsms pogleda odozgo tu pognutu glavu, taj izubijani, privlačni prizor pred sobom, koji je i dalje dovoljno naivan da se nada da postoji izlaz.

„Stajaću pored Sajmona“, reče Džejsms, „dok on zatire lozu Lučonoša. Neću se zaustaviti sve dok u vašoj Dvorani ne bude ostalo nikoga, sve dok i poslednje vaše svetlo ne zatreperi i ugasi se. A kad mrak dođe, stajaću pored onoga koji će vladati svime.“ Džejsmsov glas beše odrešit. „Misliš li da sam osećao nešto prema tebi? Zaboravljaš ko sam ja.“

Markus ga tada pogleda odozdo, očima koje su plamtele. Bilo je to jedino upozorenje koje je Džejms imao. Markus povuče, prizvavši svu snagu, tako da mu se mišići napeše i nabreknuše, a gvožđe se useče u meso...

Na jedan zastrašujući trenutak, gvožđe zaječa, pomeri se.

Markus ispusti zvuk agonije kad ga telo izdade. U Džejmsovom grlu nabubri smeh od olakšanja.

Lučonoše su jake. Ali nedovoljno jake.

Markus je dahtao. Oči su mu bile besne. Ispod toga bio je prestravljen.

„Nisi ti Sajmonova desna ruka“, reče Markus. „Ti si njegov crv. Njegova ulizica. Koliko si nas ubio? Koliko će Lučonoša umreti zbog tebe?“

„Svi osim tebe“, odgovori Džejms.

Markusovo lice poprimi pepeljastu boju i Džejms na trenutak pomisli da će ovaj ponovo da ga preklinje. Uživao bi u tome. Međutim, Markus mu je samo uzvraćao pogled u glasnoj tišini. Dovoljno je, zasad. Markus će ga ponovo preklinjati pre nego što se sve završi. Džejms ne mora da ga tera. Dovoljno je samo da sačeka.

Markus će preklinjati i niko neće doći da mu pomogne ovde, na Sajmonovom brodu.

Zadovoljan, Džejms se okrenu ka drvenom stepeništu koje će ga odvesti do palube. Stopalo mu se nađe na prvom stepeniku kada se iza njega začu Markusov glas.

„Momak je živ.“

Džejms oseti vrelí ubod gorčine zbog toga što je zastao na to. Naterao se da se ne okrene, da ne pogleda Markusa, da ne proguta taj mamac. Nastavivši da se penje stepenicama ka palubi, odgovori mu mirnim glasom.

„U tome je nevolja s vama Lučonošama. Uvek mislite da ima nade.“

PRVO POGLAVLJE

Posle tri nedelje

Vil prvi put spazi London pre nego što je sunce izašlo. Šuma jarbola na reci bila je nalik na zift-crne siluete na nebu tek nijansu svetlijem, s kranovima, skelama, odžacima i metalnim dimnjacima.

Pristaništa su se budila. Na levoj obali reke skidane su reze s vrata magacina da bi se ona širom otvorila. Muškarci su stajali okupljeni oko i dovikivali svoja imena, u nadi da će im biti ponuđen posao; drugi su već bili u plitkim čamcima i namotavali užad. Prvi oficir u satenskom prsluku povika nadzorniku u znak pozdrava. Troje dece s podvrnutim nogavicama već je kopalo po blatu u potrazi za bakarnim ekserom, parčecetom uglja, okrajkom užeta, kosti. Žena u teškim suknjama sedela je pored sanduka i vikala šta ima na prodaju.

Na rečnoj barži koja je milela crnom vodom, Vil se izvuče iza buradi ruma koja su bila spuštana konopcima, spreman da skoči na obalu. Bio je zadužen da proverava užad kojom su burad bila privezana kako ništa ne bi skliznulo, zatim da napravi omču od konopaca krana ili lično podmetne leđa da bi iskrcao tovar. Nije bio građen poput vola, kao većina radnika na pristaništu, ali bio je vredan. Umeo je da se baci na užad i povuče, ili pomogne u podizanju vreća u kolica ili čamac.

„Evo pristaništa, uvedi je!“, povika Abni.

Vil klimnu glavom i uze uže. Biće im potrebno čitavo jutro da istovare baržu, pre nego što se odmore pola sata, podele dim lule i poneku čašicu. Mišići su ga već boleli od napora, ali uskoro će pronaći ritam koji će mu pomoći da izgura. Na kraju dana dobiće tvrdu koricu hleba s vrelom supom od graška pravo iz lonca. Već joj se radovao, zamišljajući

kako će ga supa zagrejati, kako je srećan što nema prste na rukavicama koje mu greju šake na mrazu.

„Spremaj užad!“ Abni je lično držao ruku na jednom užetu, odmah pored jednog Vilovog čvora, obraza crvenih od alkohola. „Krenšo kaže da barža treba da bude prazna do podne.“

Barža se dade u pokret. Zaustaviti čamac od trideset tona samo pomoću struje i motki teško je po danu, a još teže po mraku. Uradite li to prebrzo, motke će vam pući; presporo, zabićete se u pristanište i drvo će se razbiti u paramparčad. Mornari zabiše motke u rečni mulj i poguraše ih, boreći se protiv ogromne težine cele barže.

Barža uspori i zaustavi se, jedva se izdižući i tonući na tamnoj vodi. Mornari uvukoše motke i baciše konopac kako bi privezali baržu za pristanište, povukoše užad da bi je dobro zategli i na sve to zavezaše čvorove.

Vil je prvi skočio s barže i privezao svoj konopac oko bitve, pomagavši onima na barži da je povuku bliže pristaništu.

„Nadzornik i ja pićemo večeras s brodskim trgovcem“, reče Džordž Marfi, irski brkajlija koji je vukao užu pored Vila.

To je bila tema o kojoj su svi muškarci na pristaništu pričali – posao i kako doći do njega. „Možda će ponuditi još neki posao kad završimo ovaj.“

„Taj kad pije, ume da nacilja, ali i da promaši“, reče Vil, na šta Marfi dobroćudno frknu. Vil nije dodao *uglavnom*.

„Razmišljao sam o tome da probam da ga stignem kasnije, da vidim hoće li me unajmiti“, reče Marfi.

„Bolje nego da stojiš ispred kapije i nadaš se da će te pozvati da radiš tog dana“, složi se Vil.

„Možda će mi se posrećiti, pa će u nedelju biti nešto mesa...“

Krc!

Vil ošinu glavom na vreme da vidi kako se užu odvezalo i poletelo u vazduh.

Na čamcu beše trideset tona robe, i to ne samo ruma nego i plute, ječma i baruta. Uža koje je proletelo kroz gvozdene prstenove sve je to oslobodilo, pocepavši platno, na šta se burad tutnjeći zakotrlja. Pravo ka Marfiju. *Ne!*

Vil se baci na Marfija, oborivši ga s puta zalaufale buradi, zatim steže zube, osetivši bol kada ga bure udari u rame. Dišući teško, nekako se

pridiže i ugleda Marfijevo šokirano lice, u naletu divljeg olakšanja što je ovaj živ i ostao samo bez kape, pa mu se tako videla glava sa slepljenom kosom iznad zulufa. Na trenutak su se on i Marfi samo gledali. Zatim im obojici sinu kakva ih je silna nesreća snašla.

„Diži ih! Vadi ih iz vode!“

Ljudi su gacali po vodi u očajničkom pokušaju da spasu robu. I Vil je gacao dok je burad gurana ka šljunkovitoj obali. Nije obraćao pažnju na povređeno rame. Teže mu je bilo da zanemari prizor užeta koje je poletelo i buradi na putu da pregaze Marfija. *Mogao je da pogine*. Pokušao je da se usredsredi na lom. Koliko je roba oštećena? Pluta inače ne tone, a burad s rumom je zapečaćena, ali šalitra se rastvara u vodi. Kada gvozdenu polugom budu otvorili burad s barutom, da li će videti da je upropašćen?

Gubitak čitave barže s barutom – kakve li će to posledice imati? Da li će Krenšoov posao propasti s bogatstvom koje mu pluta po reci?

Nesreće na pristaništima su učestale. Samo prošle nedelje Vil je video teškog teretnog konja kako je neočekivano ustuknuo dok je vukao baržu kanalom, pokidao užad i prevrnuo čamac. Abni im je pričao o lancu koji je pukao, usmrтивši četiri čoveka i poslavši pun čamac uglja na dno. Marfiju su nedostajala dva prsta zbog loše poslaganih sanduka. Svima je poznato šta svakodnevnica nosi – opasno otaljavanje posla, korišćenje prečica.

„Prokleta uže se izvuklo!“, opsova Beket, postariji radnik s izbledelim smeđim prslukom čvrsto stegnutim do grla. „Eno tamo“, pokaza ka pokidanom lancu. „Ti“, okrenu se ka Vilu, koji je bio najbliži. „Donesi nam još užadi i gvozdenu polugu da otvorimo ovu burad.“ Pokaza bradom ka skladištu. „I brzo. Što se duže zadržiš, to će ti se više uzeti od plate.“

„Da, oficire Bekete“, reče Vil, znajući da mu ne bi valjalo da se raspravlja.

Iza njega, Beket je već naređivao ostalima da se vrate na posao, upravljajući putanjom vreća i sanduka oko buradi koja se cedila na obali reke.

Vil požuri ka skladištu.

Jedna od mnogobrojnih velikih zgrada od cigala koje su ovičavale obalu, Krenšoovo skladište bilo je puno robe u buradi i sanducima,

koja bi odstojala tamo noć ili dve, pre nego što bi se našla u salonima, na trpezarijskim stolovima i u lulama.

Unutra je vazduh bio hladan i opoganjen smradom sumpora u žutim kantama, naslagane kože i buradi bolesno slatkastog ruma. Vil prekri nos rukom kada oštri miris svežeg naslaganog duvana pomračiše bogati začini koje nikada nije okusio i od kojih ga je zagreblo grlo. Pre dve nedelje proveo je pola dana vukući sanduke u sličnom skladištu. Kašalj ga je mučio danima i bilo mu je teško da ga krije od nadzornika. Bio je naviknut na pogani smrad reke, ali od isparenja katrana i alkohola navirale su mu suze na oči.

Radnik koji je oko vrata nosio grubu maramu jarkih boja prestade da slaže drvenu građu. „Jesi li se izgubio?“

„Beket me je poslao da pronađem neku užad.“

„Imaš tamo dole“, pokaza palcem.

Vil podiže polugu koja je ležala pored nekoliko starije buradi i gomilu uzica koje su smrdjele na katran. Zatim se osvrnu u potrazi za još nekim namotajem užadi koji bi mogao da zabaci na rame i donese na baržu.

Ovde nema ničega, ni iza buradi... S leve strane video je predmet delimično prekriven belim čaršavom. Ima li tu nečega? Posegnu ka njemu i povuče prašnjavi čaršav koji skliznu i završi u gomili na podu.

Otkri ogledalo naslonjeno na sanduke s robom. Bilo je sačinjeno od metala i staro, antikvitet iz neke drevne epohe, pre nego što su se ogledala pravila od stakla. Izvitoperena i isflekana, metalna površina raspršila mu je odraz u nejednakim odsjajima, otkrivši nejasne prizore blede kože i tamnih očiju. *Ni ovde nema ničega*, pomisli, i samo što se spremio da se vrati potrazi, kad mu nešto u ogledalu privuče pogled.

Nekakav treptaj.

Brzo se osvrnu iza sebe, pomislivši da ogledalo mora da je uhvatilo odraz pokreta nekoga ko je iza njega. Međutim, iza nije bilo nikoga. *Čudno*. Da nije uobrazio? Ovaj kraj skladišta bio je pust, a između naslaganih sanduka prostirali su se dugački prolazi. Ponovo je pogledao ogledalo.

Potamnelu metalnu površinu načele su godine i neravnine, tako da mu je bilo teško da vidi svoj odraz, ali opet ga je video, nekakav pokret u nejasnoj površini ogledala zbog kog stade kao prikovan za mesto.

Odraz u ogledalu se menjao.

Vil je zurio u njega, jedva se usuđujući da diše. Tamna obličja u metalu ponovo su mu se stvarala pred očima, pretvarajući se u stubove i široki prostor... Bilo je nemoguće, ali ipak se dešavalo. Odraz se menjao, kao da je prostorija ka kojoj je ogledalo bilo okrenuto nekakvo mesto iz davnina, a nije bilo nikoga ko bi mu rekao da ne priđe i pogleda u prošlost.

U ogledalu je bila neka gospa. To je isprva video, ili makar mislio da vidi, a zatim zlatnu boju sveće pored nje i zlatni odsjaj njene kose vezane u pletenicu, koja joj je preko ramena padala sve do struka.

Zapisivala je blistava slova na stranicama s bogato obojenim ivicama i figuricama umetnutim u krasnopisom ispisana početna slova. Soba joj je bila otvorena ka noći na balkonu, sa zasvođenim plafonom i nizom plitkih stepenika koji su vodili ka vrtu – nekako je to znao. Nikada nije video taj prizor, ali u sebi je nosio sećanje na miris zelene večeri i tamne pokrete drveća. Neki poriv nagna ga da priđe bliže kako bi bolje video.

Ona prestade da piše i okrenu se.

Imala je oči kao njegova majka. Gledala je pravo u njega. Borio se s nagonom da ustukne za korak.

Išla je ka njemu, a haljina joj se odmotala u šlep iza nje. Video je sveću koju je nosila na držaču, jarki medaljon koji joj je visio oko vrata. Prišla mu je toliko blizu da je delovalo kao da se nalaze licem u lice. Odjednom oseti da ih razdvaja samo dužina ispružene šake. Pomisli da u oba njena oka sigurno vidi odraz svog lica, sićušan kao plamen sveće, plamičke blizance.

Umesto toga, u njenim očima vide dvostruko ogledalo, srebrno i tek iskovano.

Sve dlake na ruci mu se naježiše, dok su mu čitavo telo prožimali trnci od čudnovatosti. *Isto ogledalo... gleda u isto ogledalo.*

Glas reče: „*Ko si ti?*“

Vil se naglo trže unazad i zatetura se, samo da bi shvatio – budalasto – da glas ne dopire iz ogledala; dopire iza njega.

Jedan od radnika iz skladišta posmatrao ga je sumnjičavo, s podignutim fenjerom u ruci. „Nazad na posao!“

Vil trepnu. Pogled mu je uzvraćalo skladište s vlažnim sanducima, tmurno i obično. Vrtova, visokih stubova i gospe više nije bilo.

Kao da se neka čin prekinula. Da nije uobrazio? Možda je to od isparenja iz skladišta? Imao je poriv da protrlja oči, napola želeći da pojuri prizor koji je video. Međutim, ogledalo je bilo samo ogledalo koje odražava običan svet oko njega. Prizor u njemu je iščeznuo – nekakva fantazija, sanjarenje ili igra svetla.

Otresavši se osećaja ošamućenosti, Vil se natjera da klimne glavom i kaže: „Da, gospodine.“

DRUGO POGLAVLJE

Pošto se zadržao u skladištu, Vilu su uzeli tri nedeljne zarade i spao je na to da radi najteže poslove na pristaništu. Primoravao se da izdrži, iako su mu mišići goreli, a stomak mu se grčio bez hrane. Prva tri dana kopao je i dizao teret, a onda su ga stavili za točak, da se mrcvari i okreće džinovski cilindar skladišta sa još šestoricom mnogo krupnijih muškaraca. Noge su mu gorele dok su remenice točka podizale džinovske sanduke šest metara u vazduh. Svake noći vraćao se u bezličan i prepun radnički smeštaj, previše iscrpljen da bi i pomislio na ogledalo i čudan prizor koji je video u njemu, previše iscrpljen za bilo šta osim da se sruči na prljavu paletu sa slamom i zaspi.

Nije se žalio. Krenšo je i dalje poslovaio. Želeo je taj posao. Čak i s umanjenom zaradom, posao na pristaništu bio je bolji od krpljenja kraja s krajem kad je tek došao u London. Dane je provodio prikupljajući milostinju, pre nego što je počeo da sakuplja izgorele krajeve cigara, suši ih, a onda ih prodaje radnicima na pristaništu kao duvan za lule. Ti ljudi govorili su da na pristaništu ima posla za svakoga ko je spreman da vredno radi.

Vil podiže poslednji džak ječma na gomilu, odavno pošto je većina ostalih otišla posle zvona za kraj. Bio je to paklen dan na poslu, dvostruko brže i bez pauza, kako bi pokušali da nadoknade izgubljeno vreme zbog kašnjenja barže. Sunce je zalazilo, a na obali je bilo manje ljudi, jer su i poslednji spori radnici završavali posao.

Samo još da se ispiše kod nadzornika i imaće slobodno večer. Zaputiće se ka glavnoj ulici, gde su se ulični prodavci okupljali da za odgovarajuću cenu ponude radnicima neki zalogaj. Budući da je kasno završio posao, propustio je svoju kutlaču supe s graškom, ali imao je jedan novčić dovoljan da kupi pečeni krompir, i to će biti dovoljno da ga drži sutra.

„Nadzornik je tamo ispred“, pokaza mu Marfi bradom uzvodno.

Vil potrča da stigne tamo pre nego što nadzornik ode. Zašao je za ugao, doviknuvši pozdrav Beketu i preostalim radnicima, koji se ote-turaše ka krčmi. Dok mu je obala krckala pod nogama, Vil u daljini ugleda prodavca kestenja koji je glasno nudio robu poslednjim radnicima s pristaništa, bradatog lica grimiznog od vatre koja je pucketala kroz procepe na dnu šporeta. Zatim stiže do napuštenog pristaništa.

U tom trenutku Vil zaista pogleda gde se nalazi.

Dovoljno se smrklo da su ljudi izašli da zapale uljanice koje su kašljucale i pucketale, ali Vil ih je ostavio za sobom. Jedini zvuk koji se čuo bilo je zapljuskivanje crne vode na kraju pristaništa i udaljeni povici s jaružara koji je mileo kanalom do reke, s mrežom koja je hvatala šta je stigla. Pristanište je bilo potpuno pusto, bez ijednog znaka života.

Osim trojice muškaraca na napuštenom teretnom čamcu, napola skrivenih duž dasaka u senci.

Vil ne bi umeo da kaže u kom trenutku je to shvatio, niti zbog čega. Od nadzornika ne beše ni traga. U blizini nije bilo nikoga ko bi čuo povik u pomoć. Trojica muškaraca izlazila su iz čamca.

Jedan od njih podizao je pogled. Pravo u njega.

Pronašli su me.

Odmah je bio svestan toga, prepoznao je odlučan pogled u njihovim očima, način na koji su se raširili kako bi mu preprečili put dok su napuštali čamac.

Vilu srce siđe u pete.

Kako? Zašto su ovde? Šta ga je odalo? Gledao je svoja posla. Išao je pognute glave. Sakrio je ožiljak na desnoj šaci rukavicama bez prstiju. Ponekad je morao da ga trlja da bi mu prsti ostali pokretljivi, ali pažljivo je vodio računa da ga niko ne vidi dok to radi. Iz iskustva je znao da bi ga i najmanji pokret mogao izdati.

Možda je ovog puta zbog samih rukavica. Ili je možda, prosto, bio nepažljiv, bezlični dečko sa pristaništa koji i nije toliko bezličan koliko se nadao.

Zakorači unazad.

Nije imao kud. Iza njega se začu nešto – još dvojica muškaraca prilazila su da mu prepreče put, dva obličja u senci koja nije prepoznao, ali bio mu je poznat uvežban način na koji su se kretali, razdvajajući se kako bi ga sprečili da pobjegne.

To mu beše mučno poznato, deo njegovog novog života. Kao kad ju je video da leži u barici krvi, i to ne znajući zašto, kao meseci skrivanja bez ikakve ideje zašto su je ubili niti šta žele od njega. Pomisli na poslednju reč koju mu je majka rekla.

Beži.

Dade se u trk jedinim putem koji je video, ka gomili sanduka na levoj strani skladišta.

Skočivši ka sanduku na vrhu, s mukom se pope na njega. Nečija ruka zgrabi ga za članak; nije obraćao pažnju na nju. Nije obraćao pažnju na drhtanje, paniku od koje mu je tutnjalo srce. Sad bi trebalo da bude lakše. Nije više otupeo od tuge koja samo što ga je zadesila. Nije više naivan kao što je bio onih prvih noći, kad nije znao kako da beži, kako da se sakrije, da treba da izbegava puteve, kao i šta se desi ako dozvoli sebi da nekome veruje.

Beži.

Nije imao vremena da se opruži kad je završio u blatu s druge strane. Nije imao vremena da dođe sebi. Nije imao vremena da se osvrne za sobom.

Pridiže se i potrča.

Zašto? Zašto me jure? Stopala su mu šamarala mokru, blatnjavu ulicu. Čuo ih je kako viču za njim. Počela je kiša, a on je slepo utrčao u vlažnu tamu, po klizavoj kaldrmi. Uskoro mu je odeća bila natopljena, a trčanje sve teže, dah mu bi preglasan u grlu.

Ali poznat mu je bio zečinjak od ulica i stazica na kojima su stalno bili radovi, s gomilom skela, novih zdanja i novih puteva. Uputi se ka njima, nadajući se da će im odmaći dovoljno da zavara trag i sakrije se, pa da protrče pored njega. Sagnuo se i krivudao između dasaka i armature, čuvši ih kako usporavaju i raštrkavaju se, u potrazi za njim.

Ne smem se odati. I dalje bešuman, prikrade se kroz armaturu, a zatim dođe iza visoke skele koja se naslanjala na napola završeno zdanje.

Nečija šaka zgrabi ga za rame; kod uva oseti vreli dah, a na mišici šaku.

Ne. Dok mu je srce tutnjalo, Vil se očajnički koprcalo, a kada mu se vlažna šaka nađe preko usta, on prestade da diše...

„Prestani.“ Bi mu teško da čuje taj muški glas na kiši, ali Vilu se od njega sledi krv u žilama. „Prestani, nisam jedan od njih.“

Vil jedva da je čuo njegove reči, zvuk koji je ispuštao bi prigušen pod muškarčevom snažnom šakom. *Ovde su. Ovde su. Uhvatili su me.*

„Prestani“, reče čovek. „Vile, zar me ne prepoznaješ?“

Metju? Umalo ne reče, prepoznavši glas i trgnuvši se kada mu ovaj izgovori ime. Obris jednog od muškaraca s reke pretvori se u osobu koju je poznavao.

Umirio se, ne verujući sopstvenim očima, dok je muškarac polako sklanjao šaku s njegovih usta. Napola skriven na kiši, to beše Metju Ovens, sluga njegove majke iz njihove stare kuće u Londonu. Njihove prve kuće, prvog života, pre nego što su krenuli da se sele po raznim zabačenim mestima, a da mu majka nikada nije rekla zbog čega, već je samo posmatrala put, sve nervoznija, sve podozrivija prema nepoznatima.

„Moraš biti tih“, reče Metju, još više utišavši glas. „Još su tu.“

„Ti si s njima“, Vil ču sebe kako govori. „Video sam te na reci.“

Prošle su godine otkad je poslednji put video Metjua, a sad je tu, pojurio ga je dovde s pristaništa, a moguće je da ga juri još od Bouhila...

„Nisam jedan od njih“, reče Metju. „Oni samo misle da jesam. Poslala me je tvoja majka.“

Novi nalet straha. *Moja majka je mrtva.* Nije to izgovorio, zagledan u Metjuovu sedu kosu i plave oči. To što je video poznatog slugu iz stare kuće probudilo je u njemu detinju želju za zaštitom, kao kad vas roditelj teši pošto se posećete. Želeo je da mu Metju kaže šta se dešava. Međutim, dečja čežnja za nečim poznatim sudari se sa hladnom stvarnošću života koji provodi u bekstvu. *To što ga poznajem ne mora da znači da smem da mu verujem.*

„Za petama su ti, Vile. Nigde u Londonu nije bezbedno.“ Metjuov prigušen glas preklinjao ga je u senkama ispod skela. „Moraš ka Lučonošama. Jarka zvezda i dalje sija, čak i dok se mrak uspinje. Ali moraš da požuriš, ili će oni pronaći tebe i mrak će nas sve obaviti.“

„Ne razumem.“ *Lučonoše? Jarka zvezda?* Metjuove reči nisu imale smisla. „Ko su ti ljudi? Zašto me jure?“

Metju uze nešto iz džepa prsluka kao da je veoma važno, i pruži ga Vilu.

„Uzmi ovo. Pripadalo je tvojoj majci.“

Mojoj majci? Opasnost i želja borili su se međusobno. Želeo je da uzme. Čežnja beše poput bola dok se prisećao onih strašnih poslednjih trenutaka kada ga je pogledala odozdo, u plavoj haljini prekrivenoj krvlju. *Beži.*

„Pokaži to Lučonošama i oni će znati šta da rade. Jedini su oni preostali koji to znaju. Pružice ti odgovore, obećavam ti. Ali nemam još mnogo vremena. Moram da se vratim pre nego što primete da me nema.“

Opet ta nepoznata reč. *Lučonoše.* Metju je stavio ono što je držao na daske skele koja ih je razdvajala. Povlačio se, kao da je znao da Vil neće uzeti ono što mu je ostavio dok je još tu. Vil čvrsto zgrabi skelu iza sebe, ne želeći ništa više osim da korakne ka čoveku čija su mu seda kosa i otrcani satenski prsluk bili tako poznati.

Metju se okrenuo da ode, ali u poslednjem trenutku stade i osvrnu se ka njemu.

„Daću sve od sebe da im zavaram trag. Obećao sam tvojoj majci da ću ti pomagati iznutra, i to nameravam da uradim.“

Potom nestade, požurivši nazad ka reci.

Vil je ostao, sa srcem koje je tutnjalo, dok su Metjuovi koraci bledeli. Zvuci ostalih muškaraca zamirali su s njim, kao da su nastavili potragu. Vil je video obris, oblik onoga što mu je Metju ostavio. Osećao se kao divlja životinja koja gleda mamac u zamci.

Čekaj! Požele da vikne za njim. *Ko su oni? Šta znaš o mojoj majci?*

Zurio je u kišu za Metjuom, a zatim svu pažnju ponovo posveti smotuljku na skeli. Metju mu je rekao da požuri, ali Vil je bio u stanju da razmišlja samo o predmetu koji je ležao pred njim.

Da li mu je to stvarno majka ostavila? Prišao je. Osetio je kao da ga nešto vuče.

Smotuljak beše mali i okruglog oblika, umotan u kožnu vrpcu koju je Metju izvadio iz džepa kaputa. *Pokaži to Lučonošama,* rekao mu je Metju, ali Vil niti je znao šta su Lučonoše, niti gde da ih nađe.